

**АГИТАТОРДЫН
БЛОКНОДЫ · 9**

АГИТАТОРДЫН БЛОКНОДЫ

№ 9
1976 Јс
сентябрь

КПСС-тин Горно-Алтайский обкомынын пропаганда
ла агитация бөлүги

КӨРГУЗУЛУ АГИТАЦИЯНЫН АМАДУЗЫ

Советский Союзтын Коммунистический партиязынын XXV съезди сүрекей жаан исторический учурлу керек болуп, Лениннин үредүзинин жегүзин, онын жүрүмдик жаан ийде-күчин көргүзет. Советский албатынын ончо једимдери, социализмнин телекейлик системазы тынганы, амыр-энчү учун ла көп улус кырып өлтүрер јуу-јепселди таркадарын токтодоры учун тартыжуда КПСС-тин ле Советский госуударствонын тоомјызы айдары јок көдүрилгени — бу ончозы улу Лениннин үредүзинин жаан ийдезинин шылтузы.

КПСС-тин XXV съездинин јөптөри социалистический производствоны бийик тебүлү өскүрп, онын шылтузында албатынын жүрүминин материалый ла культурный кемин бийиктедерин јана баспастан өткүрерине партиянын темдектеген ууламјызы јагы кемине көдүрилгенин көргүзет.

Онынчы бешјылдыктын төс задачазы — производствонын једими болоры ла продукциянын чыгдыйы учун тартыжу, научно-технический өзүмнин тебүзин түргендедери.

Онынчы беш жылдыктын темдектеген көргүзүлери — партиянын, бастыра албатынын пландары. Олорды бүдүрери элден ле озо ишкүчиле јаткандардын политический ле психологический күүн-санаазынан, олордын турумкайынан ла баштапкайынан, советский улустын төзөмөлдү ле дисциплиналу иштегенинен камаанду. Ишкүчиле јаткандарды партиянын тургускан задачаларын бүдүрерине көдүрери — партийный организациялардын күндүлү ле каруулу молјузы. Бу иште пропаганданын ончо аргаларын ла кеберлерин, ол тоодо көргүзүлү агитацияны элбеде тузаланар.

Эмдиги өйдө көргүзүлү агитацияга некелтелер тынгыган: андый агитация терен идеальный, керектү шүүлтелерди улуска түрген јарлап ийгедий, бүдүрер задачаларга келишкедий болор учурлу.

Көргүзүлү агитациянын ийдези онын идейный ууламјызынан ла художественный кееркемелинен камаанду. Јүзүн-базын архитектурно-декоративный аргаларды тузаланып, площадьтарда, оромдордо, предприятиелердин јанында ла туралардын ичинде тургузар эдип јазаган көргүзүлү агитация партиянын јөптөрин јартаарына, олорды сырапай элбек албаты-калыкка јетирерине болушту јаан арга болуп јат.

Көргүзүлү агитация, стендтер, көргүзүлү досколор, витриналар ла портретный галереялар ажыра советский албатынын, коллективтердин ле алдынан башка улустын једимдерин јарт көргүзер, јаңы задачаларды ла олорды бүдүрер эп-аргаларды јартаар.

Улусты идейный ла эстетический јанынан тазыктырар задачаны бүүдүрүп тура, көргүзөү агитация бистин јурттардын архитектурно-художественный кеберин јарандыраарына база јаан камаанын јетирер аргалу. Онын учун бирлик план аайынча эдилген художественно-декоративный көргүзүлүү агитацияны площадьтардын, оромдордын, туралардын архитектуразына, јажыл өзүмдүү јерлерге јазап, слорды јарандыра кееркедер эдил јазар керек. Көргүзүлүү агитациянын бу јуукта ачылган областной выставказынын төс темазы — «Партиянын пландары — албатынын пландары» деген кычырула башкарынып, КПСС-тин XXV съездинин јөптөрүн элбеде јартаары.

Областной выставкада городтын ла областьтын ончо райондорынын көргүзүлүү агитациязынын макеттери, эскизтери ле фотојуруктары көргүзилген.

Партийный организациялардын көргүзүлүү агитацияны башкараары јаранган, онын учун онын идейный ла художественный кеми бийиктеген, тематиказы элбеген деп айдар керек. Көргүзүлүү агитация чокум, учуры бийик боло берген, озочыл ченемелди јартап таркадарында, кымакай ла чебер болоры учун, производственный једимин көптөдөри ле продукциянын чындыйын бийиктедери учун тартыжуда онын учуры тынган.

Темдектезе, гардинно-тюлевый фабриканын, 1931 номерлүү автоколоннанын, кийим көктөөр фабриканын партбюролары коллективте продукциянын чындыйын бийиктедери учун, материальный чыгымдарды ла улустын ижин чыгымдарын астадары учун, производ-

ствонун једимдү иштерин тынгыдары учун тартыжу канайда өдүп турганын көргүскен плакаттар чыгарып, бу сурактарды ишмекчилерге чокум темдектер ажыра јартап турулар. Гардинно-тюлевый фабриканун уточновязальный цехинде мындый плакат илип койгон: «1 кг учукты кымакайлап алганы үзеери 9 метр сетчатый полотно берип јат».

Кийим көктөөр фабриканун кызыл толугында «Бедреп турган кижии табар» деп кычырулу плакаттарда озочыл ченемел керегинде, ВОИР-дин једимдери көргүзилген.

Көп партийный организациялар иштин озочылдарынын једимдерин таркадарына јаан ајару эдип јат. Темдектезе, КПСС-тин Кош-Агаштагы райкомы калганчы эки јылда мал ижинин озочылдарынын — И. Д. Саблаковтын, П. Коткеновтын, К. Самаровтын, Б. Таханованын, Т. Павлованын ижинин ченемели керегинде, узак јылдарга мал ижинде иштеген Абуловтордын јаан билези керегинде, Көкөрүде орто школдын үренчиктеринин производственный бригадазынын ижи керегинде плакаттар чыгарган. Бу плакаттар бастыра хозяйстволорго таркадылган, олар көргүзер агитациянын текши планына кийдирилген.

Иштенкей улусты, иштин озочылдарын көргүзерине јаан ајару эдилет. Областной выставкада јакшы кееркедилген портретный галереялардын, күндүлү досколордын фотојуруктары көргүзилген.

Ондойдо портретный галереяны ла Турачактагы агашпромхозто «Ишке мак» деп стендти јажыл агаштардын јанында тургусканы сүрекей эптү ле көрөргө јараш.

Көксуу-Оозы аймакта, Кайтанактагы совхозто мал ижининг озочылдарынын портретный галереязы јакшы кееркедилген. Ордендердин кавалерлеринин ле иштинг выставкаларынын јаан портреттерин совхозтын тös јеринде сүрекей јараш эдип кееркеткен.

Выставкада анайда ок клубтардын, библиотекалардын, кызыл толуктардын ичин кееркедип јазаганын көргүскен материалдар бар. Эң артык ишчилерин ле орденле кайралдаткан улустарын «Кызыл мааны» колхоз ло Акташтагы рудоуправление макка көдүрип көргүскен јараш стендтер клубтарда, административный тураларда ла кызыл толуктарда бар. Анда озочылдардын ла выставкалардын фотојуруктары, олардын иштеги једимдери, канча будукла чүмдеп јураган ордендер көргүзилген.

Партийный организациялардын көргүзүлү агитациязынын тематиказында јаан ајару КПСС-тин XXV съездининг јөптөрин, онынчы бешјылдыктын улу пландарын јартаарына эдилет.

КПСС-тин XXV съезди јөптөгөн онынчы бешјылдыктын учурлу тоолорын, колхозтордын, совхозтордын ла предприятиелердин бу бешјылдыкта бүдүретен иштери тös јурттарда ла фермаларда көргүзилген.

Көргүзүлү агитациянын тös учурлу элементтери — бектеп тургускан щит, портреттерлү панно ло кандый бир јурукту художественный панно. Бу тематика Кош-Агаш, Шебалин, Көксуу-Оозы ла Турачак аймактарда декоративный комплекстерде јакшы көргүзилген.

Кезик аймактарда бир аай эткен установ-

каларда тематический галерея албаты-хозяйствонун кандый-бир бөлүгинде тогузынчы бешжылдыкты бүдүргенин, анайда ок бэйинин коллективинин эмезе районунын онынчы бешжылдыкта бүдүрөтөн иштери, анайда ок тогузынчы бешжылдыктын гвардеецтери көргүзүлгөн.

Андый композицияларды площадьтарда, оромдордо, предприятиелердин жанында тургусканы жакшы. Художественный мастерской-лор ло жакшы журукчы-оформительдер кезик жерлерде жогун аяруга алып, КПСС-тин Төс Комитединин «Плакат» деп издательствозы чыгарган плакаттарды элбеде тузаланар керек, ол плакаттарды служебный ла общественный туралардын ичинде эптеп илерге жараар.

«Плакат» деп издательство мындый тематика аайынча плакаттар чыгарган: «Советский Союзтын Коммунистический партиязынын XXV съездинин жөптөрүн — жүрүмгө», «Партиянын экономический политиказынын төс задачалары», «Ишкүчиле жаткандарды коммунистический күүн-санаалу эдип тазыктырары», «КПСС-тин промышленность, строительство, транспорт, связь жанынан политиказын жарталары», «Партиянын аграрный политиказынын төс ууламжылары» иштеги баштапкыларды, иштин озочылдарынын жедимдерин, онынчы бешжылдыктын резервтерин көргүскөн плакаттар, партийный ла экономический үредүгө керектү көргүзөр пособиелер ле онон до өскө. Бу плакаттарды билгир тузаланса, олар партиянын идеяларын ла онынчы бешжылдыктын пландарын ишкүчиле жаткандарга жарталарында жаан болуш жетирер.

Көргүзүлү агитациянын областной выставказында социалистический мөрөйди жарлу эдери ле онын једимдерин тундештиргедий эдерин јеткилдеп турган эп-аргалар база көргүзилген. Ончо колхозтордо ло совхозтордо, предприятиелерде ле организацияларда коллективтердин өдүп јаткан јылга алган социалистический молјулары, бешјылдыктын јакылталары көргүзилген. Райондор, хозяйство-лор, фермалар ла цехтер ортодо социалистический мөрөй канайда өдүп турганын бойынын ойинде көргүзерине јаан ајару эдилип јат. Темдектезе, Кош-Агаш аймакта сегис колхоз бой-бойларыла мөрөйлөжип јат, олардын төртүзи дезе, ого үзеери, Монгольский Албаты Республиканын Байан-Улэгейский аймагынын төрт госхозторыла мөрөйлөжип турулар. Мөрөйдин итогторын көрөринде мөрөйлөжип турган хозяйстволордын чыгартулу улустары туружып јат, мөрөйдин једимдери социалистический мөрөйдин итогторын көргүзетен стендтерде көргүзилет.

Социалистический мөрөйди тыныдарына түрген эдилер көргүзүлү агитация јаан болужын јетирет (көргүзүлү ле күндүлү досколор, иштин магынын календарьлары ла флагтары, вымпелдер, маанылар, кычырулу лозунгтар ла плакаттар, күндүлү грамоталар, «молниялар», «јуучыл листоктор», уткуулду фототелеграммалар ла открыткалар). Көргүзүлү агитациянын мындый кеберлери социалистический мөрөй жарлу өдүп, өдүни болорына, мөрөйлөжип тургандардын једимдерин тундеп көрөрине болужар.

Майма, Ондой, Кош-Агаш, Көксуу-Оозы ла

Шебалин аймактарда колхозтордын ла совхозтордын партийный организациялары өлөн белетеер иш өдүп турган өйдө бу жаан учурлу ишти јенүлү бүдүрерине ончо ишкүчиле јаткандарды көдүрерге астам көргүзер агитациянын бастыра кеберлерин тузаланарына жаан ајару эткилейт.

Је көргүзүлү агитацияны тузаланарын кезик партийный организациялар јанду ла өткүрип јат. Кезик јерлерде социалистический мөрөйдиг экрандарын ла стендтерин јарандыра кееркеде јазап та салган болзо, керектү тоолорды, улустын ады-јолын бойынын өйинде бичигилебей турганынан улам, олор бир де учуры јок болуп, калас тургулап јат.

Областьта көргүзүлү агитация ишкүчиле јаткандарды патриотический ле интернациональный јанынан тазыктырарына жаан ајару эдип јат. Советский албатынын фашистский Германияны јенгенинин 30-чы јылдыгыла колбой јурттардын көп сабазында памятниктер, мемориальный досколор ло стендтер ачылган, «Јуучыл мактын» залдары ла кыптары кееркедилген.

Көргүзүлү агитация КПСС-тин ле советский башкарунын амыр-энчү сүүген политиказын, КПСС-тин Төс Комитединин Генеральный качызы нөкөр Л. И. Брежневтин өткүрип турган жаан ижин элбеде көргүзип, јартап јат.

Јүзүн-башка паннолор, јараш плакаттар, тематический стендтер амыр-энчү учун, мылтык-јепселди астадары учун, военный ла бактериологический јуу-јепселди токтодоры учун КПСС-тин, советский башкарунын јана баспас политиказын көргүзип јартап јат.

Көп жерлерде социалистический ороондор-
дын жаан учурлу керектерине, Латинский
Американын, Азиянын, Африканын ла Жуук
Күнчыгыштын кемнен де камааны жок боло-
ры учун тартыжып турган албатыларын жө-
мөөрине учурлаган тематический выставкалар
өткүрилет. Көргүзөр агитациянын бу кеберин
анчадала Кош-Агаш, Ондой, Көксуу-Оозы ла
Шебалин аймактардын библиотекаларынын
ла клубтарынын ишчилери жакшы иштегилейт.

КПСС-тин XXV съездинин жөптөрүн жартаар
ишти көргүзөр агитациянын болужыла өткү-
рерин там тыгыдарына партийный организа-
цияларга, областной ло районный художест-
венный советтерге, журукчы-оформительдерге
эмди де көп иштеер керек. Анчадала жаан
ажаруны озочыл ченемелди жартап таркадары-
на, социалистический мөрөйдин једимдерин
көргүзөринине, онынчы бешјылдыктын гвардеец-
терин макқа көдүрерине, иштин дисципли-
назын бузаачыларды ла сондоп тургандарды
критикаларына эдер керек.

Туура салбас задачалардын бирүзи — нау-
канын ла техниканын једимдерин иште туза-
ланарын тыгыдары, резервтерди таап, озор-
ды ишке кийдирери, онын шылтузында про-
изводствонун једим-тузазын тыгыдып, про-
дукциянын чындыйын бийиктедери. Бу зада-
чаларды бүдүрерине көргүзүлү агитацияны
элбеде тузаланар керек.

Партийный организациялар көргүзүлү аги-
тацияны художественный кееркеткенине, онын
эстетиказына ла көрүмјилү, јараш, көскө
тийгир болорына ажару эдер керек. Көргүзүлү
агитация камаанын түрген јетирип, бастыра

иштерди јарлу эдип, партийный организация-
нын јуучыл јепсели болор учурлу.

Кöргүзүлү агитациянын областной выстав-
казы партийный организацияларга бойынын
ижинде бу јуучыл јепсел болуп турган аги-
тационный јүзүн-башка кеберлерин тузала-
нарына болужып, КПСС-тин XXV съезди
тургускан задачаларды бүдүрерине јөмөлтө
эдер.

ОЗОЧЫЛДАРДЫҢ ЧЕНЕМЕЛИН ЭЛБЕДЕ ТАРКАДАР

Мөрөй ажыра јакшы иштин ченемелин албаты-хозяйствоннын эмезе государственнй башкартунын келишкен бөлүгинде тузаланар арга бар деп, В. И. Ленин айдып туратан. Шак ла маргыжып иштеерде јангы эп-сүме, јангы ченемел, јангы озочылдардын ат-нерези табылып јат. Табылган озочыл ченемел, јангы эп-сүме иштеп турган коллективтерге, ончо улуска таркап, олардын ижинде элбеде тузаланылып, текши иш арбынду ла једимдү болорын бийиктедетен јаан учурлу арга боло берет.

Кош-Агаш аймактын партийный организациязы коллективтердин ле ишкүчиле јаткандардын ортодо социалистический мөрөйді төзөөрдө озочылдардын ижинин ченемелин, јангы эп-сүмезин јууп, оларды бастыра ишчилердин једими эдип аларга јаан ајару эдип туру.

Калганчы јылдарда аймакта озочыл ченемелди јурт хозяйстводогы иштерде тузаланары јанынан чокум ээжилер јанжыга берди. Өскө јерлерде озочылдардын ижиле таныжарга јурт хозяйствоннын специалисттери, колхозчылар, колхозтордын башкараачылары өскө аймактар, областьтар, республикалар јаар барып јадылар.

1973—1975 јылдарда мал өскүреринин,

азырал белетеерининг ле малдын кажаандарын тударынын озочыл ченемелиле таныжарга бистинг улус Киргизияга, Казахстанга, Марийский ле Тувинский АССР-лерге, Саратовский, Омский областътарга, Алтайский крайдын райондорына, Туулу Алтайдын көп хозяйстволорына, карындаштык Монголияда бисле коштой турган Баян-Улэгей аймактын сомондорына барып келген.

Уренип билип алган озочыл ченемелди, жаңы эп-сүмени бис иште тузаланарга кичеенип жадыс. Темдектезе, аймактын делегациязы Казахский ССР-ге барып жүрген кийинде мал өскүрер иштерге жаш өскүримди ийери көптөди. «Путь к коммунизму», «40 лет СССР» колхозтордо ыраак турлуларда мал өскүрип турган жаш өскүримнин ижин ле жадын-жүрүмин ончо жагынан жеткилдейтен комплекстер тудулды.

Бистинг колхозторыстын делегациязы Марийский АССР-ге барып келеле, жаш кураандар чыдадар ченемел тuzаланды. Баштап «50 лет СССР» колхозто бир бөлүк кураандарды чыккан кийинде 3—5 күннин бажында энезинен айрыла, умчылап азыраган. Онон 5—7 күннен ала ологго концентрат азыралды жымжак өлөңлө колып, жибиделе эмештен азыраган. Бир ай өткөн согында специалисттер ол кураандарды бескелеп ийерде, энезининг эмчегин эмип чыдагандарына көрө, олардын тын өскөни, бескези көп кожулганы жарталды. Кураандарды андый эп-сүмеле телчидип чыдадары Шойбулактын эп-сүмези деп адалды. Андый эп-сүмени өскө колхозторго таркадарга «50 лет СССР» колхозко аймак-

тын бастыра колхозторынын башкараачыларын ла специалисттерин јууула, семинар өткүрилген.

Озочыл ченемелди, иште табылган јангы эп-сүмени ол ло тарый ончо улус ижинде тузаланарын јеткилдеери КПСС-тин райкомынын, баштамы партийный организациялардын ајарузында. Озочыл ченемел качан да, кайда да болзо, науканын ла техниканын јангы једимдерин тuzаланганынан, ишти чике тözөгөннен улам табылып јат.

Эки јыл мынан озо Чапаевтин адыла адалган колхоз малга азырал белетеер иштерде механизацияны элбеде тuzаланып баштаган. Онон озо колхозто јылдын ла јайгыда өлөн эдетен 4—6 звено тözөлөтөн, оларго тын ла болзо сок јангыс трактор берилетен болгон. Бастыра ишти: өлөнди колло чабып, колло јууп ла бугулдап, обоолоп туратан. Эмди бу колхозто өлөн ижинде механизацияла јеткилделген эки бригада иштеп јат. Олардо колло өлөн чабар, тракторло сүүртеп өлөн чабар машиналар, өлөнди јууп пресстейтен јазалдар бар.

1975 јылда Чапаевтин адыла адалган колхоз өлөн эдер планды өйинен озо бүдүреле, белетеп алган 12700 центнер өлөнди бастыразын пресстеп салган. Механизацияны элбеде тuzаланган шылтуунда Чапаевтин адыла адалган колхозто 1975 јылда эткен өлөннин центнеринин баазы чик јок јабызаган.

Партиянын райкомы ла аймакисполком бу колхозко аймактын колхозторынын председателдерин, специалисттерин, механизаторлорын алдырала, азырал белетеер иштерди

механизировать эдери јанынан эки катап семинар өткүрди.

Быјыл Чапаевтин адыла адалган колхозтын ченемелиле Калининнин адыла адалган, «Путь к коммунизму», КПСС-тин XXI съездинин адыла адалган колхозтор иштеп турулар. «Путь к коммунизму» колхоз 16 августка јетире белетеп алган 10900 центнер өлөңди бастыразын пресстеп алды, Калининнин адыла адалган колхозко 12652 центнер өлөңнөң 86 проценти пресстелген. Бу колхозтор быјыл, 1975 јылдын бу өйине көрө, малга азыралды 1,4 катап көп белетедилер.

Озочыл ченемелдү хозяйстводо семинар өткүрери аймакта аңылу ээжилерлү боло берди. Семинарларга кыйалта јоктон колхозтордын башкараачылары, јурт хозяйствонин специалисттери алдырылып јат. Семинарларда докладтарды јурт хозяйствонин специалисттери эдип јадылар. Көп учуралдарда семинардын ижинде јурт хозяйстводо ченемел өткүрер Горно-Алтайский станциянын научный ишчилери турушканы јаан тузалу болот.

Эмди кезик колхозтор озочыл ченемелдин төс јерлери боло бердилер. Темдектезе, «50 лет СССР» колхоз ноокылу эчки өскүрери јанынан озочыл ченемелдү хозяйство, «Путь к коммунизму» внутрихозяйственный расчетты тuzаланары јанынан, «Кызыл Мааны», «Кызыл Чолмон», Лениннин адыла адалган колхозтор — производственный, культурно-бытовой туралар тудары јанынан, Чапаевтин адыла адалган колхоз — өлөңди јуунадар иштерди нургулай механизировать эдери јанынан, «40 лет Октября», Калинин-

нинг, КПСС-тин ХХІ съездининг адыла адалган колхозтор јер сугарарынын, јангыс јыл ла көп јылдар өскүрер өлөндөрдү кыралап өскүреринин сурактары аайынча озочыл ченемелдинг төс јерлери боло бердилер.

КПСС-тин райкомы, баштамы партийный организациялар озочыл ченемелди малчылардын ортодо элбеде таркадарына јаан ајару эдип турулар.

Қалганчы эки јылда озочыл малчылардын — И. Д. Саблаковтын, П. Қоткеновтын, Қ. Самаровтын, Б. Таханованын, Т. Павловтын, П. Самажановтын, шеф-наставник Чакшанов Қанжилдин, Абуловтордын билезинин, ферманын заведующийи нөк. Тыбыкинов Солумнын, Көкөрүдеги орто школдын үренчиктеринин производственный бригадазынын ижинин ченемелин јууп алала, аңылу плакаттар эдип бичийле, бастыра аймакка таркатканыс.

Ол плакаттарды колхозтордо, фермаларда, малчылардын турлуларында ончо улус кычырып танышсын деп иле јерге илип јат. Озочылдардын ченемелин лекторлор, докладчиктер, агитаторлор ло политинформаторлор тузалангылайт, зооветкружоктордо, экономический үредүнинг школдорында үренип јат.

Малчылардын ортодо элбеген мөрөйдө бийик арбынду иштинг јозогын көргүзип турган мергендүчилердинг, иштинг геройларынын тоозы көптөй бергенин темдектеер керек. Темдектезе, Лениннин адыла адалган колхозтын старший койчызы, Иштинг Кызыл Маанызынын орденин тагынган нөк. Қоткенов Петр тогузынчы бешјылдыктын туркунына колын-

дагы койлорды ла эчкилерди 99,7 процентке корып алган, кажы ла жүс эне кой бажына орто тооло 99 курааннан алып чыдаткан. Кажы ла койдон орто тооло кайчылап алган түк, сегизинчи бешжылдыктагызына көрө, 200 граммга көп болды. П. Коткеновтын јозогыла тогузынчы бешжылдыкта көп койчылар иштеген. Олордын кезигинин, темдектезе, Павлина Черепанованын, Содонбой Тобосованын иштеги једимдери П. Коткеновтын једимдеринен јакшы болды.

Јаңы эп-сүмени табып тузаланган улус бойынын јакшы ижинин јозогыла арбынду продукция алар јолдорды ла аргаларды көргүзип јадылар. Темдектезе, адалган озочылдар малды канайда кабырып семиртерин, тижималды бойынын өйинде искусственный эп-сүмеле үрендеерин, оларды үзеери азыраарын тын кичееп турадылар.

1975 јылда Кош-Агаш аймакта 27 малчы колында турган бастыра малын, јоонын да, јажын да, бир де коротпой, жүс процентке корып алган. 205 койчы кажы ла койдон 2,2 килограммнан өрө түк кайчылады. 67 кижиколындагы кажы ла эчкиден беш жүс граммнан көп ноокы тарап алган.

Озочыл ченемел, јаңы эп-сүме ала-көнө, бойы таркабас. Мында партийный организациялардын, агитаторлордын, докладчиктердин учуры сүрекей јаан.

Кезик јерлерде озочыл ченемелди таркадарын кичеибей јадылар, эски, озодон бери јанжыккан иштег айрылар күүни јок улус база бар. Олор јаңы немени јууктатпай, јаңы эп-сүме тузаланарынан јалтанып турадылар.

Кезикте јаны ла эп-сүме дейле, онон туза болор-болбозын шүүп көрбөй, тuzаланзын деп албадап туратаны каа-јаа јерде база учурап јат.

Озочыл ченемелди таркадарына керектү баштапкы некелте — ол ченемел экономический астамду болоры.

Социалистический мөрөйдө эн јакшы једимдерлү озочылдарды партийный организациялар материально кайралдаарына берип, морально бийик көдүрип јадылар. Тогузынчы бешјылдыкта једип алган јакшы једимдери ле бийик көргүзүлери учун Кош-Агаш аймактан 92 озочылды башкарунын бийик кайралдарыла, 84 озочылды «Тогузынчы бешјылдыктын мергендүчизи» знактарла, 368 кижини «Социалистический мөрөйдин јенүчили» знактарла кайралдаган. 34 озочыл малчыга «Алтайдын ат-нерелү малчызы» деп ат-нере адалган, 57 малчы бойынын профессиязында эн артыктары болуп адалды.

Озочыл ченемелди таркадары јанынан јурт хозяйствонын кажы ла специализинде бойынын планы болор учурлу.

Көп колхозтордын баш специалисттери мал өскүреечилерле, механизаторлорло, јаландар сугараачыларла кожо бойлорынын специальностьторы, эткен ижи аайынча ченемел иш өткүрип турулар. Темдектезе, «50 лет СССР» колхозтын баш агрономы нөк. Битюцкий В. С. үч јылдын туркунына Чуйдын јарымдай эн чөлдөринин айалгазында көп јыл өзөр өлөндөрдү кыралаар агротехниканы ченеп өткүрип туру. Аймакисполкомдо јурт хозяйствонин производственный управлениезинин баш зоо-

техниги нөк. Акмадыев К. П. койлорды кышкыда ла эрте јаскыда төрөдөрин, койлорды чыккан јылда 7—8 айга јетире чыдадала, этке табыштырарын ченеп көрүп туру.

Озочыл ченемелди ле јангы эп-сүмени, науканын ла техниканын јангы једимдерин күнүн сайынгы иште тузаланары јанынан кандый иш өдүп турганы керегинде колхозтордогы партийный организациялардын отчетторын партиянын райкомынын бюросы улай ла угуп јат. Қалганчы өйдө партиянын райкомынын бюросында Чапаевтин адыла адалган ла «Қызыл Мааны» колхозтордын, парторганизациялардын ижинин ченемелин шүүшкен.

Койлорды ла эчкилерди искусственный үрендеери, эрте јаскыда төрөдөри, малдын угын јарандырары јанынан калганчы јылдарда Кош-Агаш аймактын колхозторында өткүрип келген иш билдирүлү једимдерге экелди. Тогузынчы бешјылдыкта јер өрүмдеп суу чыгарала, элбек јерлерди сугаттаган, јер сугаратан јазалдар эткен ле јангы техниканы тузаланган шылтуунда малга азырал белетее-ри, сегизинчи бешјылдыктагызына көрө, эки катап көптөди.

Аймактын партийный организациязы, колхозтордын коммунисттери једип алган једимдерге болорзынбай турулар. Мал өскүреринде озочыл ченемелди, јангы эп-сүмени көптөдөри ле элбеде таркадары јанынан иш мынан ары там элбеер ле теренжиир.

К. Сакитова

ИШМЕКЧИЛЕР — ПРОДУКЦИЯНЫҢ ЧЫҢДЫЙЫ УЧУН ТАРТЫЖУДА

Онынчы бешжылдыктын төс задачазы — общественный производствонун бастыра бөлүктөрүн теп-тең өскүргени ле онын једимдү болорын бийиктеткени, науканы ла техниканы түрген өскүргени, иштин арбынын бийиктеткени ажыра албатынын јадын-јүрүминин материалый аргаларын јарандырары ла культуразынын кемин бийиктедери. Бу задачаны КПСС-тин XXV съезди тургускан.

Партиянын съезди тургускан исторический учурлу задачаны јүрүмде бүдүрип, советский улус, албаты-хозяйствонун ончо бөлүктөринин ишчилери иштин чыңдыйын јарандырары, иш једимдү ле арбынду болоры учун элбек социалистический мөрөй баштадылар. «Чыңдыйдын бешжылдыгына — ишмекчилердин эрчимдү ижи» деген молју Москванын предприятиелеринин озочыл коллективтери ле бригадалары бастыра ороондо элбеген мөрөйгө баштанкай эткендер. «Қажы ла кижинин бийик чыңдыйлу ижинен — бастыра коллективтин бийик арбынду ла једимдү ижине» деген кычыруда Ленинградтын ишмекчилери баштаганы јакшынак иш база элбеде таркады.

Москванын ла Ленинградтын озочыл иштү предприятиелеринин коллективтери бүдүрген иштин ле эткен продукциянын бийик

чындыйы учун баштаган тартыжуны Горно-Алтайск городто «Электробытприбор» заводтын коллективи јарадала, бойында андый тартыжу баштады.

КПСС-тин XXV съездинин јөптөрин јүрүмде бүдүрип, Москванын ла Ленинградтын предприятиелеринин баштаганы аайынча бийик чындыйлу иш учун социалистический мөрөйдө бис мындый задачалар тургустыс: кажы ла бригаданын, кажы ла ишмекчинин ижинин једимин көптөдөр, продукциянын чындыйын јарандырар, иштин технологиязын јарандырганы ла заводтын кажы ла ишчизинин профессиональный таскадузын тынгытканы, кымакайланганы, продукцияны эдип чыгарар баазын јабызаткан, материалдарды чебер чыгымдаганы ажыра иштин арбынын өскүрер планы бүдүрери.

Предприятиени технический јангырта јепсеер ле эткен продукциянын чындыйын јарандырар планда бис эдип турган продукцияны тuzалангадый бийик чындыйлу эдер јолдорды, продукция эдип турган төс материалдарды, темдектезе, куулыны, теленгирди, корголјынды чебер чыгымдаар аргаларды табып темдектеп алдыбыс. Је бастыра бу иштерде чындый учун кичеенери баштапкы јерде туруп јат. Продукциянын чындыйын јарандырар аргаларды бедреп табарында заводтын бастыра коллективи туружат.

Партийный јуундарда ла патбюронын заседаниелеринде, коллективтин текши јуундарында ла профсоюзтын завкомында иштин арбынын бийиктедери ле продукциянын чындыйын јарандырары керегинде сурактарда

көп катап шүүшкен. Ого үзеери заводто кажы ла ай сайын эдип чыгарган продукциянын чындыйын эки катап шүүжип жадыс. Јектү продукция эдилгени учураза, онын шылтактарын тургузала табып, оног ары андый тутак-једикпестерди јоголторын темдектеп алып турус. Јектү продукция эткен буруулу улус моральный ла материальный каруузына тургузылып јат.

Анайда иштеп келеле, бис бир озочыл бригаданы эткен продукциянын чындыйын шиндеер эттис. Бастыра эткен продукциянын чындыйын эн каруулу иштү участок — крандардын участогы көрөр эдип јөптөгөнис.

Бу участок ажындыра кемјип шиндейтен аппаратурала, керектү инструментле, јүзүнбашка јазалдарла јеткилделген. Иштин технологиязын јангыртканыс. Участоктын јерин элбеделе, улузын көптөткөнис.

Участокто иштеп турган улус бойынын ижин кичееп, оlorдын алдында јаан задачалар турганын јакшы билип, эрчимдү иштене берерде, иште бир де катап үзүк болбоды, иштин арбыны кезем бийиктеди, эткен продукциянын чындыйы јаранды. Ишмекчилер иш текши једимдү эткен продукциянын чындыйы јакшы болзын деп текши кичеенгилей берерде, заводтын алдында турган кезик технический задачаларды јенүлү бүдүрерис. Темдектезе, продукцияны јууйтан цех бир смена иштеерине көчти, пластмассадаг керектү эдимдерди эдип баштадыс, өскө дө технический јангыртулар эдилген. Оlor ончозы иштин арбынын бийиктетти. Эдип турган электрический самоварлар эдинерге эптү, ја-

раш, көп электричество коротпос боло берди.

Эмди заводтын коллективи жаңы, алдындагызынан эмеш башка бүдүмдү, сый эдип берер кееркедүлү самоварлар ла өскө дө продукция эдип чыгарарга белетенип јат.

Крановый участоктын коллективинин ижинин ченемели заводтын текши коллективинде тапкыр шүүлтелер көп табыларын көргүсти. Коллективте продукцияны эдер бастыра иштерди башталганынан ала учына јетире жаңыс ла эн јакшы чындыйлу бүдүрип баратан бригадалар төзөөр иш башталды. Шефство ло наставничество — ченемели јаан ишмекчилер јииттерге болужары элбеди. Төс иштеги ишмекчилердин профессиональный таскадузын бийиктедерге амадап, технический үредүни база элбеде төзөдис.

Завод төзөлөлө, иштеп келген јылдардын туркунына участоктордо ус колду ишмекчилер көптөди. Олор эмди бойларынын билерине јиит ишмекчилерди үредип турулар. Олор: коммунист нөк. Селищева Галина Георгиевна, крановый участоктын бригадири, берилген јакылтаны 120—130 процентке бүдүрөт; коммунист нөк. Хохлова Дина Николаевна, гальваник, јакылтаны 115—125 процентке бүдүрип јат; Поляков Вениамин Васильевич, дивильщик; Токарева Нина Григорьевна, лудильщик; Рябинин Анатолий Васильевич, полировщик ле олордон до өскө көп озочылдардын ижинин ченемели коллективте элбеде таркадылып, тузаланылып туру.

«Электробытприбор» завод албаты элбеде тузаланар продукция эдип јат. Ол продукцияны көптөдөри ле чындыйын јарандырары —

КПСС-тин XXV съездинин жөптөрүн жүрүмдө бүдүрери жанынан заводтын коллективинин тос задачасы.

Бистин заводтын коллективи, КПСС-тин XXV съездине уткуй элбеген социалистический мөрөйдө туружып, 1976 жылдын баштапкы кварталынын планын ойинен озо, 22 февральда бүдүрген. Онон жарымжылдык планы ойинен озо бүдүрер молжу алала, городтын предприятиелеринин коллективтерине кычыру эткен. Ол алган молжузын коллектив ак-чек бүдүрди. Товарный продукция эдип чыгарар жарымжылдык план 18 июньда бүткен, планга үзеери 51 мунг салковойдын 2700 самоварын эдип чыгарган.

Заводто ишмекчилер бойлорынын ижин удура-тедире шингдеери элбеди. Ишмекчилер бу шинжүде бойлорынын да, олордын ижиле колбулу өскө дө участоктордын эткен ижинин чындыйын шиндейле, жектү эткенин ол ло тарый табып ийгилейт. Анайда технический шинжүнин бөлүгине (ОТК-га) жеткелекте, ишмекчилер жектү эдилген ишти бойлоры табала, ол жекти жоголтып, продукциянын чындыйын бийиктедип ийгилейт. Анайда коллективтин творческий эрчиминин шылтузында завод эдип чыгарган продукциянын чындыйы там ла жаранып жат.

1975 жылда ишмекчилер ле инженерно-технический ишчилер берген тузалу шүүлтелер онын алдындагы жылга көрө үч катап көп болды. 1976 жылда иште тузаланган он шүүлте предприятиеге 27 мунг салковой астам берди.

Рационализатор-ишмекчилер берип турган

тузалу шүүлтөлөр көп нургуны уур иштерди эдерин јенгилтерине, эдип турган продукциянын чындыйын јарандырарына, материалдарды чебер чыгымдаарына, продукцияны тuzаланарын быжу ла эптү эдерине ууланган. Эң артык рационализаторлор — слесарь Алексеев В. М., слесарь Карпов Н. М., кузнец Балахнин А. Ф. ла өскөлөри де.

Предприятиени технический јангырта јепсегенинин, эдип турган продукциянын чындыйына заводтын коллективинин некелтези бийиктегенинин, ишмекчилердин творческий эрчими тынганынын шылтуунда завод эткен продукция ГОСТ-тын некелтелерине јарай берди, эмди производствоны элбедер аргалар јеткилделди.

Бистин завод — јиит предприятие, иштеп турган улус јажы аайынча база јиит. Бүгүн јакшы чындыйлу иш ле бийик чындыйлу продукция учун элбеген социалистический мөрөйдө баштаачы јерде комсомолдор ло јаш-өскүрим барып јат. Јашөскүримнин бригадаларынын ортодо «Бийик чындыйлу продукция эдерге — јииттердин ус колдоры керек!» деген кычырула элбеген мөрөйдин озочылдарына «Озочыл иштү јиит ишмекчи» деп күндүлү ат-нере адалып јат.

КПСС-тин XXV съезди тургускан задачаны — иштин арбынын бийиктедер ле продукциянын чындыйын јарандырар ишти предприятиенин партийный организациязы башкарып туру.

В. Денисов

ПЛАНДАРДЫ БҮДҮРЕРИНИНГ ТӨС АРГАЗЫ

Областьта јурт хозјайствонунг ишчилери тогузынчы бешјылдыктын план-јакылталарын јенүлү бүдүреле, јурт хозјайствоны онон ары өскүрери јанынан КПСС-тинг XXV съездинин тургускан јаңы задачаларын јенүлү бүдүрери учун тартыжуны баштап ийдилер.

Олор јаңы бешјылдыкта бойлорынын төс ајарузын јуртхозјайствонунг производствонунг төс задачаларын бүдүрерине — малдан алар продукталарды көптөнг иштеп аларына, јалан ижинде тўжүмди көптөдөрине ууландырып турулар.

Көп тоолу ишмекчи коллективтердин 1976 јылга алган социалистический пландарында, удур алган молјуларында аңылу ајару иштинг арбынын ла чыгарып турган продукциянын чындыйын бийиктедерине, иштинг арбынын өскүрерине, машиналарды ла оборудованиени бийик арбынду иштедерине, бар резервтерди кымакай ла тузалу чыгымдарына, производствоны јаңыртаачылардын ченемелин таркадарына эдилеп туру.

Онынчы бешјылдыкта колхозтор ло совхозтор мынын алдындагызынан бийик једимдерге једип алар учурлу. Биске јуртхозјайствонунг продукталарды иштеп алар кемин 17 процентке, иштинг арбынын 30 процентке көдүрер керек.

Бу задачаларды јенүлү бүдүрери соцмөрөйдин бүдүм-кеберлерин оног ары јарандыраарын, оны тözөмөлдү өткүрерин, јуртхозяйственный производство онын учурын көдүрерин некеп јат.

Социалистический мөрөйди тözөөринде тос ууламјы кажы ла ишмекчи, колхозчы ла служащий бешјылдыктын планын ажыра бүдүрерин акту бойынын кереги деп көрүп турары болор учурлу.

Областьтын колхозторында ла совхозторында јылдын ла коллективный ла танынан молјулар алынгылап јадылар. Эмдиги өйдө јурт хозяйствонун 20 муннан ажыра ишчилери социалистический мөрөйдө туружат, олардын беш мунга «коммунистический иштин мергендүчизи» деп ат ададары учун тартыжып јадылар. Тогузынчы бешјылдыктын баштапкы јылынын молјуларын өйинен озо бүдүрери учун иштин тебүзи тыгып ла элбеп туру.

Мал ижиндеги улус ортодо социалистический мөрөй Кош-Агаш аймактын колхозторында, Кан-Оозы аймактын колхозторында ла совхозторында бийик кеминде өткүрилп јат. Кош-Агаш аймактын эчки өскүреечилери тогузынчы бешјылдыктын учына јетире ноокы тарап алары јанынан баштапкы јерди кемге де алдыртпаган.

1975 јылда Калининнинг адыла адалган колхозтын эчки өскүреечизине нөкөр Самажанов Приказка крайда Социалистический Иштин Геройы В. А. Четверыкиннинг адыла адалган сыйдын лауреады деген күндүлү ат адалган.

Лениннин адыла адалган колхозтын койчызы Тобосов Содонбой, СССР-дин 50 жылдыгы колхозтон Масканов Солтон, анайда ок Кан-Оозы аймакта Жабагандагы совхозтон Амырова Жангар, КПСС-тин XXII съездинин адыла адалган колхозтон Тутушев Григорий тос профессия аайынча ишчилердин Бастыра-российский социалистический мөрөйинде јенүчилдер болуп чыгала, РСФСР-дин јурт хозяйствозынын ла заготовкаларынын Министерствозынын ла јурт хозяйстводогы ишмекчилердин ле служащийлердин профсоюзынын республиканский комитединин күндүлү Дипломдорыла кайралдаткан, баалу сыйлар алган.

Калганчы үч жылдын туркунына областьта эн көп кураандарды Кан-Оозы аймакта КПСС-тин XXI съездинин адыла адалган колхозтын старший койчызы, Социалистический Иштин Геройы Јелмек Тоедов алып келди. Тогузынчы бешжылдыктын калганчы жылында ол кажы ла 100 кой бажына 130 курааннан алган. Бу область ичинде калганчы он жылда эн бийик көргүзү болды.

Көп кураандар ла арбынду түк аларында жылдын ла бийик көргүзүлерге Јолодогы совхозтын старший койчызы, Социалистический Иштин Геройы Марчина Тана једип алат. Öткөн жылда ол 100 койдон 110 курааннан, кой бажына 3,4 килограммнан түк алган. Бу ок жылда Кан-Оозы аймакта КПСС-тин XXII съездинин адыла адалган колхозтын койчызы К. Б. Аларушкина 100 койдон 113 курааннан алып, торныктырган. «Путь Ленина» колхозтын старший койчызы Т. И. Ты-

сов хозяйство ичинде тӧзӧлгӧн мӧрӧйдӧ беш жылга улай озочыл болуп туру.

Областын хозяйстволорында уй малды ла бозуларды чыгым јоктон ӧскӱрип чыдадарында жылдын ла јаан једимдерге Кош-Агаш аймакта СССР-дин 50 жылдыгынын адыла адалган колхозтын малчызы, Лениннин орденинин кавалери Тарбан Яшпаевич Павлов једип алат.

Мал семиртер иште кичеенкей ле билгир ижин Кан-Оозы аймакта «Путь Ленина» колхозтын скотниктери М. Г. Пучкин ле И. Е. Лутцев кӧргӱзип турулар. Олор кажы ла малдын бескезин суткага 1 килограммга јетире кожултарына једип алгандар.

Ӧткӧн жылда јуртхозяйственный ченемел кӧргӱзер Горно-Алтайский станциянын уй саачызы В. П. Сорокина кажы ла уйдан 3350 килограмман сӱт саап, областы эн бийик кӧргӱзӱлерге јетти. Кӧксуу-Оозы аймакта Қайтанактагы совхозтын уй саачызы А. М. Капаница 1975 жылда кажы ла уйдан 2823 килограмман сӱт саап алып, аймакта эмди де бастыра уй саачыларды акалап туру.

Уй саачылардын ортодогы социалистический мӧрӧйдӧ 1975—1976 жылдарда озочыл јерге 18 кижичыкты. Олордын ортодо Кӧксуу-Оозындагы совхозтон Хабарова Зоя Терентьевна, Чойдогы совхозтон Чуркина Валентина Ефремовна, Карымдагы совхозтон Стяжкина Надежда Яковлевна, јуртхозяйственный ченемелдӱ станциядан Фелелова Аксинья Степановна ла ӧскӧлӧри де.

Механизаторлордын ортодогы социалистический мӧрӧйдӧ бийик кӧргӱзӱлӱ иштеп тур-

гандардын тоозы база көп. Олор: Чойдогы совхозтон Т. К. Киселев, Кан-Оозы аймакта КПСС-тин XXII съездинин адыла адалган колхозтон В. В. Тысов, Кызыл-Өзөктөги совхозтон Н. И. Долгов, Көксуу-Оозындагы совхозтын шофери У. И. Мальцев, Жабагандагы совхозтон В. Н. Расушан.

Je андый да болзо, төс профессияларда иштеп турган улустын једимдери керегинде айдып тура, иштин чындыйын ла арбынын көдүреринде эмдиге јетире бар болуп турган једикпес-тутактарды айтпаганча болбос.

Кезик озочылдар коштой иштеп турган сондоочыларды ла орто көргүзүлү улусты бейлорынын кемине јетире тартып аларына, «Озочылла коштой бир де сондоочы јок болзын!» деген кычыруны учына јетире бүдүрерине ајаруны ас јетирип јадылар. Эмдиги өйдө, качан онынчы бешјылдыктын јаан задалаларын бүдүрери учун социалистический мөрөй там ла тын эрчим алынып турарда, бу кычырунын некелтезине төс ајаруны ууландылар керек.

Шефский болуш јетирип турган ла оны алып турган коллективтердин, наставниктердин ле јиит малчылардын, механизаторлордын ортодо төзөлгөн мөрөйдин өдүнгизи, болужы эм тургуза ујан.

Быјыл төс профессиялу ишмекчилердин ле служащійлердин социалистический мөрөйинин итогторы иштин арбынын көдүрери, јакылталарды ла социалистический молјуларды бүдүрери, берилген техниканы ла оборудованиени бийик арбынду иштедери ле чебер тузаланары, азыралды кымакай чыгымдаары,

эткен продукциянын чыгдыйы јанынан једип алган эн бийик көргүзүлерле тундештире көрүлер.

Ого үзеери јенүчилдерди чокумдаар тушта иштеер айалга канайда төзөлгөни, производстводогы дисциплинанын кеми ајаруга алынар. Бу керектер ончозы социалистический мөрөйдиг өдүнгизин тыгыдарына ууландырылып јат.

Мыныла колбсй, областьтын кезик колхозторында ла совхозторында алынган молјулардын бүдүп турганына керектү ајару јетирбей, једип алган једимдерди хозяйстводогы, аймактагы, областьтагы эн бийик көргүзүлерге тундештирип көрбөй турган учуралдар болуп јат.

Мөрөйдиг өдүп турганын ла онын итогторын јарлаары јанынан ленинский ээжилер учына јетире бүтпей туру. Кезик хозяйстволордо једимдерди тунгейлештирип, анализировать эдерден болгой, озочылдардын да једимдерин элбеде јарлабай јадылар.

Хозяйстволордын ичбойында мөрөйди ононары өскүрип, элбедерине јаан ајару эдер керек. Областьтын хозяйстволорында бастыра отделениелер, фермалар, бригадалар ортодо мөрөй төзөлгөн деген ады бар да болзо, је ол јанду ла деп анаар-мынаар ла өткүрилип јат.

Хозяйстволор ичинде мөрөйлөжип тургандар ижинин итогторын удуратедире јүрүп көрүжери, олардын отчетторын угары, чокумдап айтса, коллективтин алган молју канайда бүдүп турганын шинжүлеери једикпестү өткүрилет.

Производственный коллективтер ортодогы мөрөй күнүн сайын туура салбас ла чокум башкарту некеп јат. Онын учун хозяйстволордын башкараачылары ла профсоюзный комитеттер бу керекти төс ајаруда тудар учурлу.

Тогузынчы бешјылдыктын итогторы аайынча областьтын кезик колхозторы ла совхозторы малдан алар продукцияларды садары аайынча государствого төлүлү, производственно-финансовый јанынан чыгымду арткандар.

Эмди андый хозяйстволордо озочыл колхозтордын ла совхозтордын ченемелин тузаланып, экономиканы тыгыдары, продукцияны иштеп алар бааны јабызадары, кымакай ла чебер болоры јанынан элбек иштер темдектеп, өткүрер керек.

Малдан көп продукталар алып, государствого садары јанынан онынчы бешјылдыктын баштапкы јылынын социалистический молјуларын јенүлү бүдүрери малды тойу-ток азыралла јеткилдегенинен көндүре камаанду болор. Анайдарда, бу күндерде социалистический мөрөйдин тебүзи јаланг ижиндеги бригадалардын, звенолордын ортодо тыгыыр учурлу.

Бу керекте болуп турган једикпестерден эн ле озо мөрөйдин итогторын элбеде јарлаары ујан өткүрилип турганын темдектеер керек. Улаган ла Шебалин аймактардын кезик совхозторында звенолордо ло бригадаларда иштеп турган улус хозяйстводо керектердин ле мөрөйдин өдүп турган аайын айдары јок оройтып угат. Кезик ишмекчилер иш учун төлөйтөн акчајалды да билбейдилер.

Шебалин аймакта Барагаштагы совхозтын койчылары мал кыштайтан јерлерде бойлорынын күчиле 200—300 центнерден өлөнг тургузып аларга эткен баштанкайда элбеде јөмөп, тузаланар керек.

Јаан удабай саап турган уйлардын үүрлерин јайгы одорлордон күски ле кышкы турлуларга көчүрер јаан учурлу иштер башталар. Бу өйдө уйлардын сүдин аstatпай, малдын күчин јабызатпай иштеер социалистический мөрөйдин јангы ээжилерин тургузып, Улу Октябрьдын 59-чы јылдыгын бийик једимдерде уткыыр айалганы јеткилдеер учурлу.

Советский албаты ла бастыра прогрессивный кижилик келер јылда Улу Октябрьдын алтан јылдыгын темдектеер. Крайдын ла областьтын озочыл коллективтери бу јаркынду күнди темдектеер мөрөйди баштап ийдилер. Јербойындагы профсоюзный организациялар мыныла колбой албаты-калыктын иштеги эрчимин тындып, бар аргаларды таап, толо тузаланганы ажыра производственный пландарды ла јакылталарды бүдүрери ле ажыра бүдүрери учун социалистический мөрөйди там ла элбедер учурлу.

Н. Арбанакон

Экономический билгирлердин төзөлгөлөрünün школдорына керектү методический шүүлтелер

СОЦИАЛИЗМ ЛЕ ИШ

1-кы тема: «Орооннын экономический өзүмининг эмдиги үйе-өйининг аңылу темдектери».

КПСС-тин XXV съездининг иштеп тургускан политиказы орооннын экономический өзүмининг эмдиги үйе-өйининг аңылу темдектерине төзөлгөлөнип, коммунизмнинг материально-технический базазын төзөөр, общественный колбуларды жарандырар ла жаңы кижини тазыктырар, жадын-жүрүмнинг социалистический кеберин өскүрер жаан задачаларды улай-телей ле өмө-жөмөлө бүдүрерин темдектеп јат. Экономиканы оног ары өскүрерине, советский общественонунг ичкери өзүмининг материальный төзөлгөзи болуп турган иштинг арбынын көдүрерине аңылу ајару јетирилет.

«Орооннын алдында турган көп тоолу жүзүн-базын экономический ле социальный задача-ларды јенүлү бүдүрерге, иштинг арбынын түрген өскүреринен, бастыра общественный производствонунг арбынду болорын кезем көдүрериненг өскө јол јок» — деп, КПСС-тин Төс Комитедининг Генеральный качызы Л. И. Брежнев партиянын XXV съездинде айткан. Производствонунг арбынду болорына төс ајару — бистинг бастыра экономический политикабыстын эн учурлу бөлүги. Мынызы керегинде такып-такып айдып турар керек.

Куучын-беседа өткүрерине сурактар:

1. Общественнын жүрүминин төзөлгөзи не?
2. Орооннын албаты хозяйствозында журт хозяйствонун учуры кандый?

3. Орооннын экономический өзүминин эмдиги үйе-өйинин аңылу темдектери кандый?

4. Социалистический ороондордын экономический өмөлигин өскүрөр ле жарандырап дегени не?

Улус куучын-беседада эрчимдү турушсын деп, практический jakылталар белетеп койор керек:

1. Статистический жуунтылар аайынча: «СССР-дин албаты хозяйствозы, 1922—1974 j.j.», «Советтердин орооны 50 жылдын туркунына», «Горно-Алтайский автономный областьтын албаты хозяйствозынын ла культуразынын өзүминин төс көргүзүлери» (1975 j.). «Алтайдын чолмоны» ла «Звезда Алтая» газеттерден орооннын ла областьтын экономический ийдезинин материально-технический базанын өзүмин керелеп турган тоолор талдап алар. Бойынын колхозынын, совхозынын, предприятиезинин экономиказы өзүп турганы керегинде темдектеп айдып берер.

2. Социалистический ороондордын телекейлик экономический интеграциязынын комплексный программазы канайда бүдүп турганы керегинде жетирү белетейле, айдып берер.

3. КПСС-тин XXV съездинин материалдары ла СССР-дин албаты хозяйствозын 1976—1980 жылдарга өскүрөр бешжылдык план аайынча бойынын бригадазында, звенозында, цегинде төмөниги темаларга куучын-беседалар белетейле, өткүрөр:

— КПСС-тин XXV съезди — коммунизмге ууланган јолында советский общественонун өзүми эдетен јангы исторический алтам;

— Албаты хозяйствонун ончо үйе-бөлүктеринде иштин чындыйын бийиктедери — экономический өзүмнин тос проблемазы.

«Обществонун жүрүминин тзөлгөзи не?» деген баштапкы суракты көрөр тушта улус материалный производство ненин учун кижини обществозынын жүрүминин ле өзүминин тзөлгөзи болуп турганын терен ондоп алар учурлу. Онызына болуп ологго производствонун эп-сүмези (способы), производствонун аргалары (средстволоры), производительный ийде-күчтер, производственный колбулар деген экономический категориялардын учурын ондоп алар керек. Үредүлер өдөр тушта политшколдо үренеечилер колхозто, совхозто, предприятиеде тuzаланып турган аргаларды тоолоп, олог канайып јарандырылып турганын куучындап берер учурлу.

Производстводо иштин эн јаан учурына, улустын ижини-тожы тзөгөн не ле немени общество тuzаланар аргалузына аңылу ајару салар керек. Мында КПСС-тин Программанын II бөлүктө, 5-чи разделде, 1-кы пунктта айдылган шүүлтени эске алынарга јараар: «Улустын жүрүмине ле өзүмине керектү не ле немени иш тзөп јат. Онын учун иштеер аргалу кажы ла кижини бойынын жүрүмине ле ижине, общественонун јадарына керектү аргаларды тзөөринде туружар». Ого үзеери, 1976 јылда 30 апрельде Лихачевтын адыла адалган автозаводтын ишмекчилериле туштажарда Л. И. Брежневтин куучынын тuzаланар.

Бу сурактын кийинде обществонын исторический өзүми канайда өткөнин көрөр керек. Обществонын историязы ол производствонун бир эп-сүмези экинчизиле солынган болуп јат. Улу Октябрьский социалистический революция капитализмди јайрадарын ла производствонун јангы, коммунистический эп-сүмезине көчөрин баштаган. КПСС-тин башкартузыла Россиянын технико-экономический сондожын ла империалистический, гражданский ле Ада-Төрөл учун Улу јуулардан улам табылган уур-күчтерди јоголтып, советский албаты тын өзүмдү социалистический общество төзөп алган. Эмди бу общество бойынын эн бийик үйезине — коммунизмге бек алтамла браадыры.

Обществонын јүрүминин төзөлгөзи — материальный производство керегинде суракты улус канча ла кире јакшы ондоп алзын деп, оларго политический экономиянын учебнигинин кире бажалыгын кычыргылазын деп айдып берерге јараар.

Экинчи сурак аайынча куучын-беседаны хозяйствонун социалистический системазы дегени не болгонын јартаганынан баштаар керек. Бу тушта общественный јөөжөнүн учурына ла эки кеберине аңылу ајару салар. Улуска кожулта сурактар берерге јараар:

— Производствонун аргалары общественный јөөжө болуп турганынын учуры незинде ле ол тангынан ээлеген јөөжөдөн төс јанынан незиле башкаланып јат?

— Социализм тушта общественный јөөжө кандый эки кеберлү болуп јат, олардын незитекши, незит башка?

— Хозяйствонун социалистический системазы капиталистический системадан артыктап турганы незинде?

Куучын-беседа өдөр тушта журт хозяйствонун жаңы бешжылдыктагы төс задачазын канча ла кире толо көрүп, ондоп алар керек.

Журт хозяйствоны оноң ары өскүрерин КПСС-тин XXV съезди эмдиги үйе-өйдө экономиканы өскүрер төс задачалардын бирүзи деп адаган. Мында партия бой-бойыла колбулу эки амаду тургузып јат деп, нөкөр Л. И. Брежнев Отчетный докладта темдектеген. Баштапкы амаду — ороонды аш-курсакла, журт хозяйственный сырьело ижемјилү јеткилдеп турарына једип алары, онызына јаантайын јеткил резервтерлү болоры. Экинчизи — городтогы ла журттагы јүрүмнин материалный ла культурно-бытовой ајалгаларын јуукташтырар јолло оноң ары барары, мынызы бистин программный некелтебис болуп јат.

Журт хозяйствоны бешжылдыктагы өзүминин төс көргүзүлерин белетеген таблица ажыра илелте көргүзер аргалу. Төзөлгө эдип «Агитатор» деп журналдын 7-чи номеринде 6-чы страницада јарлалган таблицаны тузаланарга јараар.

Политшколдо үренеечилер тогузынчы бешжылдыктын итогторына төзөлгөлөнип (КПСС-тин XXV съездинин материалдарын кычырып), журтхозяйственный производствоны өскүреринде алган једимдерди көргүзип, КПСС-тин Төс Комитединин март айдагы (1965 ј.) Пленумы тургускан иштерди бүдүргени кандый учурлу болгонын куучындап берер. Мында ок бистин областьтагы журт

хозяйствонун, бойынын колхозынын, совхозынын өзүми керегинде үренеечилер белетеген жетирүлерди угар.

Колхозтордын ла совхозтордын материалъно-технический базазын тыгытпаза, журт хозяйствонун да једимдери болбос, мында промышленность тös учурлу болуп јат. Онызын үренеечилер јакшы билип алар учурлу. Олор онынчы бешјылдыкта капитальный вложениелерди, колхозтордо, совхозтордо техниканы, минеральный удобрениелерди јетирерин, мелиоративный иштердин кемин көптөдөри јанынан кандый иштер өткүрилетенин куучын дап берер учурлу.

Промышленность ло журт хозяйство бойбойына өдүп турганынын шылтузында ишмекчи класстын ла колхозный крестьянствонун өмөлиги — бистин социалистический государствобыстын ийде-күчинин ле бегинин тözөлгөзи там тыгып јат.

«Орооннын экономический өзүминин эмдиги үйе-өйинин агылу темдектери кандый?» деген үчинчи суракты көрөр тушта партиянын экономический политикасында энчилеш (преемственность) барын јартап, онынчы бешјылдыктын улу-јаан јакылталары партиянын башкартузыла бистин албатынын тогузынчы бешјылдыкта алган сүреен јаан једимдерине тözөлгөлөнип турганын көргүзер керек. Промышленный продукциянын эн јаан кожулта өзүми аайынча, албатынын јадар аргазын бийиктедерине ууландырган јангы иштер өткүрерине государствонун эткен капитальный вложениелери, ассигнованиелери аайынча тогузынчы бешјылдык орооннын исторিয়াсында

мынан озо болгон ончо бешжылдыктардын эн артыгы болгон.

Јаңы бешжылдыктын аңылу темдегине ајару салар. Ол неде дезе, шак бу жылдарда бис албаты хозяйстводо көп сабалай общественный производствоны өскүрер арбынду, чындыйы бийик арга-күчтерди тuzаланарына көчөрин божодорго, ончо иштерди бүдүрер учурлу болуп турганыста. 1976—1980 жылдарда орооннын экономиказын өскүреринде нени эдерге керек болорын, кандый једимдерге једетенин айдала, бу улу-јаан задачаларды бүдүреринде кажы ла ишмекчи коллектив, онын кажы ла бөлүги — предприятиенин бригадазы, цеги, участогы, колхозтын, совхозтын бригадазы эмезе фермазы чике туружары керегинде куучындаар керек. Сурактын бу бөлүгинде партиянын XXV съезди тургускан задачаларды бойынын коллективинин чокум керектериле канча ла кире јууктада колбогоны анчадала јаан учурлу болор.

Куучын-беседа өдөр тушта мындый сурактар тургузарга јараар:

— Тын өзүмдү социалистический общественнын экономиказы одузынчы жылдардын учындагы экономикадан незиле башкаланып јат?

— Ороондо коммунизмнин материально-технический базазын төзөп алар дегени не?

— Јаңы, онынчы бешжылдыктын аңылу темдеги незинде?

— Коммунизмди төзөөр тушта ненин учун общественнын члендерин коммунистический санаалу эдип тазыктырар керек?

Тын өзүмдү социализмнин экономиказы советский албатынын јадар аргазы бийиктеерин

жеткилдеп, общественный производнонын арбынду болорын ончо аргаларла көдүрерин некеп јат. Бу сурак аайынча «Политическое самообразование» журналдын 1976 жылдагы 4-чи номеринде Т. Хачатуровтын «Главный фактор развития социалистической экономики» («Социалистический экономиканы өскүрер төс арга») деп статьязын, «Коммунист» деп журналдын 1976 жылдагы 7-чи номеринде Л. Абалкиннин «Динамизм социалистической экономики» («Социалистический экономиканын өзүмдүзи») деп статьязын ла бу ок журналдын 1972 жылдагы 6-чы номеринде А. Бутенконын «О развитии социалистическом обществе» («Тын өзүмдү социалистический общество керегинде») деп статьязын кычырар.

Теманын «Социалистический ороондордын экономический өмөлигин өскүрер ле јарандырар дегени не?» деп төртинчи сурагын шүүжер тушта өмөлөжип иштеерин үзүк јогынан элбеткени ле теренжиткени национальный хозяйстволордын өзүмин түргендедип, кажы ла ороонго бастыра најылык ороондордын сүреен јаан экономический ийдезине тайанарга арга берип турганын бүдүмјилү эдип, чокум темдектерле көргүзип берер керек.

1976—1980 жылдардын туркунына социалистический најылыктын ороондоры социалистический экономический интеграциянын комплексный программазын бүдүреринде јаны јаан алтам эткилеер. 1980 жылга јетире олар ол программада темдектелген көп иштерди бүдүргилеп койор. Ээчий барган өйдө комплексный программаны түгезе бүдүрерине аргалар ачылар.

Куучын-беседа өдөр тушта социалистический ороондордын экономический өмөлигинин тос кеберлерин көрөр керек: албаты-хозяйственный пландарды координировать эдерин, научно-технический өмөликти, тышјанындагы садуны, производственный объекттерди өмө-јөмөлө тударын, кредиттер берерин ле оног до өскөзин, бу мынын ончозында СЭВ-тинг учурын.

Ўренеечилер социалистический экономический интеграциянын иштеринин учурын, онын тос ууламјыларын ла учурларын, капитализм ле социализм тушта экономический интеграциянын тос башказын билип аларына ағылу ајару салар керек. Қарындаштык ороондор онынчы бешјылдыкта өскүретен тос ууламјыларды ла иштерди көргөни тузалу болор.

Социалистический ороондордын экономический өмөлигинин сурактары аайынча, пропагандист ўренеечилерге газет-журналдардан кандый статьялар кычырарын, кандый диафильмдер көрөрин айдып берер учурлу.

В. Липокурова

КОМСОМОЛДЫҢ ЈААН УЧУРЛУ ИЖИ

Ленинский зачеттор јашөскүримди коммунистически үредип тазыктырары јанынан комсомолдын организацияларынын јаан учурлу ижи боло берди. Зачет өзүп-чыдап јаткан јиит үйени идейно-политически үредип тазыктырарын ла ишке темиктирерин јеткилдеп јат, комсомолдорго бойларынын јүрүмин, кылык-јагын Ленинниг шүүлтелерине түнгейлеп көрөр арга берет. Комсомолдордын коллективине јашөскүримниг ижин ле үредүзин төзөөрине, кылык-јагына камаан јетирерине, јиит уулдар ла кыстар общественный јүрүмде туружарына, кажы ла јиит кижиге «коммунизмге үренери» керегинде ээжилерди бүдүрерине јөмөлтө эдип јат.

КПСС-тинг XXV съездинен озо областьтын комсомольский организациясында «КПСС-тинг XXIV съездинин јөптөрин јүрүмде бүдүрери» аайынча өткөн Ленинский зачетто 22 мунга шыдар јиит уулдар ла кыстар турушкан. Ленинский зачетто турушкан улустын общественно-политический аттестациясында 17,5 мунг јиит уулдар ла кыстар «коммунизмге үренери» јанынан акту бойларынын комплексный пландарынын бастыра пункттарын бүдүргендерин көргүстилер. 900 ажыра кижиге иште план-јакылталарды ажыра бүдүрип иштеген, 6 мунганг ажыра јашөскүрим партийный

ла комсомольский үредүниг системазында үренген.

Ленинский зачетторды өткүреринде комсомолдын организациялары байлык ченемел жууп алгандар. Эмди бу ишти оног ары тыгыдып, жарандырып барары керектү.

ВЛКСМ-нин обкомы јашөскүримди коммунистически үредип тазыктырарына, комсомолдорды ла комсомол эмес јашөскүримди КПСС-тин XXV съездинин исторический јөптөрин, онынчы бешјылдыктын пландарын јенүлү бүдүрерине көдүрерге амадап, ВЛКСМ-нин Төс Комитединин 1976 јылда март айда өткөн Пленумынын ла ВЛКСМ-нин Төс Комитединин бюрозынын 1976 јылда 4 апрельдеги јөби аайынча, «КПСС-тин XXV съездинин јөптөрин јүрүмде бүдүрери» керегинде «Бастырасоюзный Ленинский зачет өткүрери керегинде» јөп јаратты.

Јаңы Ленинский зачеттын амадузы — коммунизм учун эрчимдү тартыжаачыларды үредип тазыктырары, бастыра комсомолдорды, јиит уулдарды ла кыстарды јүрүмде эрчимдү туружарына, айткан сөзин јүрүмде кыйа баспай бүдүрерине темиктирери.

«Коммунистически идейный болоры — билгири јеткил, амадуга терен бүдүп, јүрүмде бүдүрип турганы» деп, Л. И. Брежнев үредип јат. Ленинский зачетто, бастыра үредү-таска-мал иште төс учурлузы — јиит кижинин идейный, нравственный, духовный өзүми КПСС-тин XXV съездинин јөптөрине, эмдиги өйдө-ги обществонын өзүминин, коммунистический строительствонин, идеологический тартыжунин некелтелерине јарап, келижип турары.

«КПСС-тин XXV съездинин жөптөрүн — жүрүмдө бүдүрер!» деп Ленинский зачетты ВЛКСМ-нин обкомынын жөби аайынча бастыра комсомольский организацияларда үч бөлүктөп өткүрерге жараар.

Баштапкы бөлүгү — 1977 жылдын 31 декабрине жетире. Бу өйдө иш Улу Октябрьский Социалистический революциянын 60-чы жылдыгына учурлалар.

Бу өйдүн туркунына бастыра комсомолдор КПСС-тин Төс Комитеди партиянын XXV съездинде эткен Отчетный докладты, съездтин өскө дө документтерин ле материалдарын оноң ары үренер, кажы ла жиит кижини съездтин жөптөрүн там тыгыда бүдүрерине болужар, бастыра жашөскүрим бийик «жедимдү иштин ле чындыйдын беш жылдыгына — жииттердин эрчимин ле баштанкайын учурлаар!» деген патриотический движениеде туружарын жеткилдеер.

Улу Октябрьдын 60-чы жылдыгына учурлай КПСС-тин Төс Комитедине Ленинский комсомолдын ийетен Рапортына кол салар күндүлү право учун комсомолдордын ла жашөскүримнин мөрөйин элбеде төзсөр.

Октябрьдын юбилейине уткуй 1976 жылдын 13 сентябринен ала мергендү иштин 60 неделезин өткүрери керегинде Ленинградский областьтын комсомольский организацияларынын баштанкайын областьта элбеде жарадала, ол неделелердин кажызын ла Совет жаннын бир жылына учурлаар.

Эмди комсомольский документтерди солыыр иш өдүп жат. Бу ишти база политический бийик кеминде ле төзөмөлдү өткүрип, комсо-

молдын баштамы организацияларынын, группаларынын ийдезин тыгыдары, ВЛКСМ-нин кажы ла членинин политический иштеги ле социальный жүрүмде эрчимин бийиктедери керектү.

Ленинский зачеттын баштапкы бөлүгинде бастыра комсомолдор ло жашөскүрим Коммунистический партиянын ла совет албатынын революционный, жуучыл ла иштеги магынын жерлериле Бастырасоюзный походто оног ары эрчимдү туружарын жеткилдеер.

Политический, культурно-жартамал, спортивный ла коруланар ишти элбеде төзөөр. Кажы ла комсомолец, жинт кижин Улу Октябрьдын, Коммунистический партиянын историязын, совет албаты эткен героический керектерди жакшы билер, бүгүнги ырысту жүрүм учун канча кире көп кан төгүлгенин ондоор, коммунистический строительстводо эрчимдү туружар учурлу.

Экинчи бөлүги — 1978 жылдын 31 декабрине жетире. Бу өй Ленинский Комсомолдын 60-чы жылдыгына учурлалып жат.

Бу өйдө комсомолдордын ла жашөскүримнин үредүзин оног ары тыгыдарына жаан ажару эткениле коштой, комсомолдын ончо организацияларында Лениннин кереес жакылталарын, КПСС-тин документтерин, партиянын быжу болушчызы, онын жуучыл резерви болгон Ленинский комсомолдын героический историязын теренжиде үренер.

Жүрегинин жанындагы төш карманда комсомолдын биледин алып жүрген кажы ла жинт уул ла кыс ол Николай Островскийле, Зоя Космодемьянскаяла, Александр Матросовло,

Юрий Гагаринле, Анатолий Мерзловло, јиит-гвардеецтерле, јаңы јерлерди кыралап тузалангандарла, БАМ-нын строительдериле кожо Ленинский комсомолдын члени, коммунисттердин улу партиязынын јуучыл болушчылары болгондорына оморкоп јүрер учурлу.

Комсомолдын юбилейине белетенген өйдө јашөскүрим иштин арбынын бийиктедери, производство једимдү ле бийик чындыйлу болоры учун, советский јашөскүримнин адынан јашөскүримнин ле студенттердин Кубада өдөтөн Бастырателекейлик XI фестивалинде туружары учун мөрөйдө эрчимдү туружары керектү.

ВЛКСМ-нин организациялары комсомолдордын ла јашөскүримнин коллективтерине күнүн сайын ајару эдер учурлу.

Үчинчи бөлүги — 1980 јылдын 31 декабрине јетире. Мында иш В. И. Лениннин чыккан күнинен ала 110 јылдыгына учурлалар.

Бу өйдин туркунына комсомолдор ло јашөскүрим В. И. Лениннин јүрүмин ле революционный ижин, онын ойгор произведение-лерин, комсомолдын III съездинде айткан куучынын, КПСС-тин документтерин үренер.

Ленинский зачеттын үчинчи бөлүгинде «Лениннин кереги јүрүмдү ле једимдү» деген тема аайынча бастыра комсомольский организацияларда кычырулар өткүрер, партиянын ла комсомолдын ветерандарыла, јуунун ла иштин геройларыла, Лениннин орденин тагынгандарла, бешјылдыктын јиит гвардеецтериле туштажулар өткүрер керек.

Бу өйдө онынчы бешјылдыкты јенүлү божодоры учун, Најылыктын поездтериле

В. И. Лениннин ат-нерезиле, онын жүрүмиле, ижиле колбулу жерлерге жоруктаар право учун жуучыл социалистический мөрөй элбеде тзөлөр учурлу.

Ленинский зачеттын бу бөлүги женүнин 35-чи жылдыгын байрамдаган ойгө келижер. Комсомолдор ло жашөскүрим бастыра совет албатыла кожо 1941—1945 жылдардагы Ада-Төрөл учун Улу жууда бистин албатынын женүзинин 35-чи жылдыгын байрамдаарында элбеде туружар, бу исторический күнге революционный, жуучыл ла иштеги мактын жагы музейлери ле комнаталары тзөлөр.

Комсомольский организациялардын молжузы, ВЛКСМ-нин кажы ла членинин, бастыра жашөскүримнин эдетен мактулу кереги — Коммунистический партиянын, совет албатынын, Ленинский комсомолдын историясында исторический учурлу күндерди мергендү ле эрчимдү ишле, жакшы үредүле, КПСС-тин XXV съездинин жөптөрин бүдүреринде бийик једимдерле уткыыры болуп јат.

Эмди Ленинский зачеттын эн јаан учурлу тужы — «Коммунизмге үренер, коммунизмди бүдүрер» деген амадула акту бойларынын комплексный пландарын тургузып турган ой. Андый комплексный пландарды кажы ла кижинин ижи, үредүзи аайынча кажы ла жыл сайын тургузып јат.

Ленинский зачетто турушкан јиит уулдар ла кыстар КПСС-тин XXV съездинин жөптөрин бүдүрери учун тартыжатан чокум молжулар алар, бойларынын алдына быжу бүдүргедий, је эрчимдү иш, тапкыр шүүлте керексип турган задачалар тургузар учурлу.

Комплексный пландарда жаңыс ла иште једип алатан једимдер, нени эдери чокум айдылар эмес. Оныла коштой бойынын текши үредүзин, политический билгирин тыгыдары, комсомолдын организациязынын ижинде, общественный жүрүмде эрчимдү туружары база чокум темдектелер.

Ленинский зачетты бийик кеминде тӱзӱӱрине ле башкарарына комсомольский активке ВЛКСМ-нин ончо баштамы организацияларында тӱзӱӱлӱтӱн аттестация ӱткӱрер комиссиялар болужар. Ол комиссияларга предприятиялердин башкараачылары, партийный, советский, профсоюзный, комсомольский организациялардын башкараачы ишчилери, партийный ла комсомолдын ветерандары, јуунын ла иштин геройлары, јашӱскӱримди ишке таскадаачылар кирер.

«КПСС-тин XXIV съездинин јӱптӱрин јӱрүмде бӱдӱрер» деген тема аайынча Ленинский зачетто 590 аттестационный комиссия иштеген, олардо 2351 кижии турушкан. Эмди дезе комсомольский организацияларда жаңы аттестационный комиссиялар тӱзӱӱлип јат.

Ленинский зачет канайда ӱдӱп турганы, анда кажы ла комсомолец турушканын комсомолдын организациязында јылдын ла январь-февраль айларда общественно-политический аттестацияда шӱӱжип кӱрӱп турар.

«КПСС-тин XXV съездинин јӱптӱрин јӱрүмде бӱдӱрери» аайынча Ленинский зачеттын адакы-учындагы итогторын 1981 јылда январь-февраль айларда кӱрӱр. Ол тушта ВЛКСМ-нин кажы ла члени В. И. Лениннин кереес јакылталарын канайда бӱдӱрип турга-

ны, КПСС-тин XXV съездинин жөптөрүн, «Коммунизмге үренери, коммунизмди бүдүрери» жанынан бойынын комплексный планын бүдүргени керегинде партиянын ла албатынын алдына отчет берер. Зачеттын итогын көрөрдө комсомолдордун ла жашөскүримнин текши үредүзи ле марксистско-ленинский билгири бийиктегени, общественный иште турушканы, социалистический молжуларын бүдүргени ончо жанынан шинделер.

Зачет тужында жакшы једимдерин көргүскен комсомолдор ВЛКСМ-нин Төс Комитединин «Ленинский зачет» деп значогыла кайралдалар.

Ленинский зачет — жашөскүримди коммунизмге үредип тазыктыратан комсомольский иштин ченелген эп-аргазы. Оны бийик кеминде ле једимдү өткүрери областьтагы комсомолдун бастыра ишчилеринин, бастыра активинин јаан учурлу задачазы.

У. Альпимов

ПРОФСОЮЗТАРДА ОТЧЕТТОР ЛО ВЫБОРЛОР

Профсоюзный органдарда өдүп турган отчеттор ло выборлор бистин Совет ороондо жаан учурлу керек, ненин учун дезе, олог ишкүчиле жаткандардын эн ле жаан организациязынын ижинин көрүзи болуп жат. Бистин ороондо 107 миллион кижини профсоюзтын члени.

1976 жылдын сентябрь-ноябрь айларында профсоюзный группаларда, цеховой ло баштамы профорганизацияларда, ол тоодо ФЗМК-ларда отчетно-выборный жуундар өдөр.

Профсоюзтын районный, городской ло областной комитеттеринин конференциялары бу жылдын ноябрь-декабрь айларында өдөр, а союзтар ортодо областной конференция 1977 жылдын январь айында өдөр.

Отчетный ла выборный жуундарды өткүреринде профсоюзтардын комитеттери КПСС-тин XXV-чи съездинин материалдарыла башкарынар.

Съездтин документтерин теренжиде жарттаары, советский улус ленинский партияга ла онын Төс Комитедине баштадып, онынчы бешжылдыктын жакылталарын, албаты-хозяйственный планы, 1976 жылга тургускан социалистический молжуларды ла пландарды жакшы бүдүрери — ончо профсоюзный органдардын төс задачазы деп айдар керек.

Отчетторды ла выборлорды белетееринде ле өткүреринде профсоюзный органдардын тос ајарузын КПСС-тин Тос Комитединин качызы Л. И. Брежневтин партиянын XXV-чи съездинде эткен Отчетный докладында тургускан задачаларды жүрүмде бүдүрерине ууландыраар.

Өткөн жылдагы болгон отчетно-выборный кампания профсоюзтар, бистин областьтын ишкүчиле јаткандары Советский Союзтын Коммунистический партиязын эбире тын бириккенин көргүсти. Андый јуундарда ла конференцияларда ишмекчилердин ле служащийлердин 94 проценти турушкан. Профоргандардын эткен отчетный докладтарын шүүжеринде 9 муннан ажыра кижии куучын айткан, олардын талортозынан көбизи ишмекчилер болгон. Организаторский ле воспитательный иштердин кемин, ишмекчилер ле служащийлер производствоны ла общественный керектерди башкарарын, албатынын иште, бытта ла амыраарында айалгаларын јарандыраарында профсоюзный организациялардын учуры бийиктей берген.

Обществоны, коллективти ле кажы ла кижини јилбиркедип турган бастыра сурактардын бажына чыгарга бүгүнги күнде советский профсоюзтарда јаан праволор бар. Профсоюзный организациялар эн јаан ла каруулу задачалардын аайына чыгар учурлу.

Очетно-выборный јуундар ла конференциялар организационный ла политический бийик кеминде өтсин деп, профсоюзтардын обкомы, горкомы ла райкомдоры олардын өдөтөн графиктерин тургузар керек. Ол кампанияны

белетеп өткүрерине профсоюзтын активинен каруулу улустарды чыгарар керек.

Отчетно-выборный жуундарга белетенгенин профсоюзный комитеттер жаантайын көрүп, шиндеп турар керек. Профсоюзтын члендери коомой жуулганынан улам өткөн жылда кезик организацияларда профсоюзный жуундар болбой үзүлгөн, андый једикпестер быјыл болбозын деп кичеенер керек. Андыйлардын тоозына Кан-Оозы аймактын бир кезек профсоюзный организациялары, Маймадагы спецсовхоз, темирбетон немелер эдер завод ло ононо до өскө бир кезек организациялар кирип јат. Кан-Оозы аймактын быткомбинадында, Ябогандагы саду өткүрер предприятиеде ле сыр эдер заводто отчетно-выборный жуунды өткүрери үч катап өскө ойгө көчүрилген. Анчадала Кан-Оозынын агашхозында отчетно-выборный жуун коомой өткөн, профсоюзтын јүк ле 75 процент члени жуунда турушкан. Мындыј једикпестердин шылтагы неде дезе, бу профсоюзный комитеттерге бойынын ойинде ајаруас салынган, райсовпрофтын президиумы жуундардын график аайынча өдөтөнин ајаруга албай, профсоюзный организацияларга практический болушты ас берген. Жуундарда ла конференцияларда иштин дисциплиназын ла общественный ээжилерди бузуп тургандарла профсоюзный органдар ас иштеп јат деп критикалалган. Анайда ок малда иштеп тургандарды саду ла бытовой јанынан јеткилдеери керегинде база критический куучындар болгон.

Профсоюзный организацияларда отчеттор ло выборлор «Профсоюзный органдарда вы-

борлордын өдөри» деп ВЦСПС-тин инструкциязы аайынча өткөн. Профсоюзный группалардын ла цеховой комитеттердин члендерине, алдындагы жылдарга көрө, көп сабазы коммунисттер тудулды, а ФЗМК-нын члендерине дезе производство иштеп турган ишмекчилер, инженерно-технический ишчилер, үй улус ла жииттер тудулды.

Профсоюзта хозяйственный жүрүмди жарандырырга, жаңы обществонын материально-технический базанын төзөөргө иштейтен көп эп-аргалар бар. Олордын бирүзи — социалистический мөрөйлөр төзөөри. Мөрөйди төзөп, онын өдөрин жарандыраны профсоюзный организациялардын ижинде төс сурак болот.

Өткөн жылдагы отчетно-выборный жуундарда социалистический мөрөйди төзөөринде ле оны башкаранындагы бар једикпестер керегинде куучындар болгон. Темдектезе, облпотребсоюзтын автобазанынын, абра-чанактар эдер заводтын, «Коксинский» совхозтын ла онон до өскө јерлердин отчетно-выборный жуундарында социалистический мөрөйдин итогторы ойинде көрүлбейт, једимдерди көргүзетен досколор јок ол эмезе олорго једимдердин тоолоры бичилбейт, эмезе премиялар сүрекей узак ойдин бажында берилет деп айдылган.

Отчетно-выборный жуундарда экономиканы жарандыраны төс сурак болор керек. Бу суракты онынчы бешјылдыктын јакылталарын ойинен озо бүдүрерге, социалистический мөрөйди элбедерине учурлап шүүжер керек.

Јуун качан, кайда өдөрин профорганиза-

циянын члендерине ажындыра жарлаганы ла жуундайтан јерди белетеп салганы јакшы.

Јаан ајаруны отчетный докладка эдер керек. Профсоюзный комитеттин ле организациянын ижи бастыра келтейинен, једикпестер ле тутактар бир де јажырыш јогынан отчетный докладта айдылар учурлу. Онызынан докладтын кийинде профсоюзтын өткүрген ижин шүүжеринде ачык-јарык куучын болоры ла улустын көп куучын айдары камаанду. Профсоюзтын башкараачы органдарына ишти эрчимдү ле јакшы эдип тургускадый коммунисттерди ле партийный эместерди, коллективте авторитеттү улустарды тургузарына кичеенер керек.

Јууннын јаан учурлу бөлүги — јөп тургузары. Јөп — ол профсоюзный организациянын отчетный өйдин туркунына иштейтен программазы. Ол јөп профорганизациянын ижинин тös сурактарын бүдүретен амадулу, чокум ла јарт болор учурлу.

Профсоюзный организацияларда отчетно-выборный жуундар өткөни профсоюзный организациялардын ижин оног артык јарандырып, онынчы бешјылдыктын јакылталарын өйинен озо бүдүрерге коллективтин члендерин ак-чек иштеерине јөмөйт.

И. Ефременко

АНТИСОВЕТИЗМ — МАОИСТТЕРДИН ТЫШ JAНЫНДАГЫ ПОЛИТИКАЗЫНЫН ТӨЗӨГӨЗИ

Совет ороон бойынын бастыра историязында амыр-энчү керегинде Лениннин Декредиген ала КПСС-тин XXV съездинин исторический жөптөрине жетире — амыр-энчү учун, башка-башка социальный жүрүмдү государстволор амыр-энчү коштой турары учун, жуу-жеспселдерди жоголторы ла албатыларга быжу жеткер жок болорын, амыр-энчү иштенерин жеткилдеери учун тартыжуга жаан аяруны эткенде, эмди де эдип туру. Советтердин ороонынын шак бу амыр-энчү сүүген тыш жанындагы политиказын бастыра телекейдин ак-чек күүндү улузы жарадып жат.

Je амыр-энчү жүрүмнин ле албатылар жайым болорынын өштүлерине, империалисттерге, жүзүн-жүүр кара сагышту реакционерлерге Советский Союзтын тыш жанында өткүрип турган амыр-энчүге ууланган андый политиказы качан да жарабаган. Олорго эмди маоисттер кожулып, үн бириктирип турулар.

Китайдын эмдиги башкартузы Советский Союзты, социалистический најылыктын ороондорын жамандаган ишти баштаганы он беш жылдан ажа берди. Ол иштин төс ууламжызында — Советский государствоны өштөгөни. Советский Союз, онын телекейде бийик тоомжызы, экономический ле коруланар тын ийдези маоизмнин ончозын бийлеп отурар амаду-

зына тös буудак деп, Пекиннинг башкараачылары шүүп жадылар.

Телекейде кату айалга жымжаганынан маоисттер кут-жок коркыгылайт, ненин учун дезе, олардын шүүлтезиле болзо, ол тушта социалистический нажылыктын, Советский Союзтын телекейдеги тоомжызы там тыгыыр, Пекиннинг өткүрип турган политиказы эшкерек жок болуп барар.

Китайдын бүгүнгү башкартузы социализмге каршулу иш өткүргени Советский Союзтын XXV съездинде база катап жарт көргүзилди. Съезде айылчылар болуп турушкан улус — өскө ороондордын коммунистический ле ишмекчи партияларынын, национально-жайымданар движениелердин делегацияларынын башкараачылары съездтин трибуназынан айткан куучындарында (айылчылардын беженнен ажыразы куучын айткан) маоизминин политиказынын реакционный учурын иле-жартына чыгардылар. Бүгүн Китайдын тыш жанында өткүрип турган политический ижин жетеннен ажыра коммунистический ле ишмекчи партиялар жаратпай критикалап жадылар.

Алтанынчы жылдарда ла жетенинчи жылдардын баштапкы жарымында телекейде революционно-демократический ийделер көптөгөн. Телекейдеги социалистический системанын экономический ле политический ийде-күчи өскөниле колбой, ол революционно-демократический ийделер тыгып, революционный иш кезем элбей берген.

Мындый айалгада маоисттер телекейде болуп турган керектерди классовый жанынан шүүп көрөр эп-сүмени туура таштайла, теле-

кейдеги политиканын ончо сурактарында социализмнин ороондорыла тартыжу баштадылар.

Телекейде боло берген кажы ла керекте Китайдын башкараачылары СССР-ге канча ла кире јаан королто эдерге, социалистический најылыкка каршу јетирерге амадагылайт.

Андый амадула маоисттер телекейде социалистический најылык јок деп айдыжат, социализмнин ороондорынын интернациональный организацияларын: бой-бойларына экономический болуш јетирижер Советти (СЭВ-ти), Варшавадагы Договордын организациязын, анайда ок карындаштык социалистический ороондорды колбоштырып турган өскө дө органдарды јүзүн-јүүрлеп јабарлаарга кичеенгилейт.

Оныла коштой Пекиннин башкараачылары капиталдын ороондорынын Европадагы экономический биригүзин — «Текши рынокты» ла агрессивный амадулу военно-политический организацияны — НАТО-ны не ле деп мактап турулар. Китайдын пропагандазыла болзо, НАТО бүгүн бастыратекши амыр-энчү учун тартыжып турган сок-јагыс военный организация.

Маоисттер Европада кату айалганы јымжадарын јаратпай, Азияда коллективный јеткер јок болор системаны төзөөрине јөпсинбей, јер үстинин бастыра талаларында айалганы өнөтийин катуландырып тургулаарда, олар Советский Союзты өштөөр политика (антисоветизм) ажыра социализмнин телекейлик системазынын эн ле калју өштүлери ле биригип јадылар.

Пекиннинг эмдиги башкараачылары империализмле политический биригетен јолго туруп алала, социализмнинг телекейлик системазыла тартыжатан «экинчи фронт» ачтылар деп айдарга јараар. Эмди озор Китайды көп нургуны капиталистический ороондорло политический, экономический, военный ле өскө дө колбуларлу болорына ууландырып, кыдат албатынын социалистический једимдерин тамла астадып браадылар.

Бүгүн Пекин јангыс ла маоисттердин идеологиязына јөпсинген ороондорло садыжарыс ла экономический колбуларлу болорыс деп јажырбай айдып туру. Китай андый политиказын кубулар күүни јок болгонын практика көргүзет. Калганчы јылдарда Китайдын анчадала СССР-ле садузы тын астады. 1970 јылда эки орооннын ортодо саду 1960 јылдагызына көрө үч катап астады. Китайдын Болгарияла садузы бу өйдин туркунына он катап, Венгрияла төрт катап, Польшала эки катап, ГДР-ле үч катап, Чехословакияла төрт катап астады.

1974 јылда Китайдын тыш јанындагы текши садузы 12,5 миллиард доллар болгон. Бу тоодон социалистический ороондордын үлүзине јүк ле 2,2 миллиард доллар келишти, Китай орто тооло 6,7 миллиард доллардын товарларын өскө ороондордон садып алат. Бу тоодон јүк ле бир миллиард доллар социалистический ороондорго келижет.

Маоисттер империализмнинг эн ле реакционный јанына јайылганы өскө дө керектерден көрүнөт.

1975 јылда ноябрь айда Грециянын төс

городында — Афинде Чилинин албатызыла бирлик күүн-санаалу болорынын телекейлик конференциязы өткөн. Же маоисттер ол конференцияда туружарынан мойнодылар. Пекиннин башкараачылары ненин учун анайда эткени јарт. Ненин учун дезе, Китай Пиночеттин јангына 100 миллион доллар болуш береле, хунтага Чилинин патриотторыла тартыжар мылтык-јепселди улайла аткарып туру.

Калганчы өйдө маоисттер бойлорынын амадаганы империалисттердин јилбүүлериине јарай бергенин тузаланып, антисоциалистический, антисоветский союз төзөйлө, јер үстинин кажы ла талазында кату айалга јымжай берерине буудак эдерге күүренип турулар. Темдектезе, бу јуукта Пентагон Индийский тегисте турган Диего-Гарсиа ортолыкта военный турлу төзөөрин пландап турарда, бастыра телекейдин общественнозы оны јаратпай, протест эткен. Јангыс ла Пекин ого унчукпазынан јөп берген деп, Америкада «Ньюсуик» журнал темдектеди.

Пекиннин башкартузынын анайда јакшы эткенин США база ајару јок артырбады. Китай 1974 јылда Парасельский ортолыктарды јуулап алала, Китайдын јери деп јарлаарда, ого США унчукпазынан јөпсинди.

Маоисттердин Советский Союзла удурлажып тартыжып турган керектерине «јер керегинде сурак» база кирип јат. Пекиннин башкараачылары 1,5 миллион квадратный километрден ажыра советский јерди блаажып, Мао Цзе-дуннын тургускан «бичиги» (1964 ј.) аайынча ол јерлерди Россия Китайдаг блаап алган деп айдар күүндү.

Je историяны алгажын, Советский Союз ла Китайдын ортодо «жер керегинде блаашту сурак» качан да болбогоны јарт көрүнөт. Пекин Сибирьдин, Ыраак Күнчыгыштын, Орто Азияда Советский республикалардын ла Казахстаннын јерлерин Китайдын деп блаажып турганында чын деп айткадый неме јок. Je Пекиннин башкараачылары историяны ајаруга албай, ого јөпсинбей, «жер керегинде суракты» ычкынбай, «бойыстын јеристи» ойто јуулап та алар керек деп ачык угузып турулар. Онын да учун бүгүн Китайда бодоп тапкан «жер керегинде сурактан» сап тудунып, бистин партияны, бистин ороонды ла советский улусты јамандап өштөөр иш элбеде өдүп туру.

Советский Союзты јамандаар ишти Китайдын пропагандазы радио ажыра, газет-журналдарда јүзүн-јүүр јабар материалдар јарлаганы ажыра, башкараачы улустын куучындары ажыра өткүрип турулар. 1973 јылда Китайдын эки төс газединде ле «Хунци» журналда Советский Союзты јамандаган 936 статья јарлалган. 1974 јылда андый статьялардын тоозы 1700-ке јетти, 1975 јылда десе 2200-тен ажа берди. Андый материалдарды јарлаары 1976 јылда база көптөди. Быјылгы јылдын јүк ле баштапкы беш айынын туркунына маоисттер Советский Союзка удурлашкан 1800 статья јарладылар.

Маоисттер бойынын ороонында өткүрип турган идеологический ижинде ангылу ајаруны јашөскүримге эткилейт. Китайдын бүгүнгү албаты-калыгынын 40 процентти — јашөскүрим. Маоисттер Китайдын јиит үйезин бойло-

рынын политиказын сөс јоктон бүдүретен улус эдип аларга јашөскүримнин ортодо бүгүн Советский Союзка удурлашкан сүреен тын шовинистический пропаганда өткүрип турулар.

Кыдат албатыны Советский Союзтын «национальный өштүзи» эдип аларга амадап, олор марксизмнин-ленинизмнин үредүзин КИтайда јок эдерге, кыдат албатыны СССР-деги ле өскө дө ороондордогы социализмнен туура тургузарга күјүренип турулар. Пекиннин башкараачылары антисоветский шакпыртты тындып, кыдат албатыны јаантайын чочыдуда тудуп, анайда улустын ајарузын ороондо болуп турган уур-күч керектерден туура эдерге ичбойында албатыга каршулу ижин, тыш јанында өткүрип турган антисоветский ле бийлеп отурап политиказын канайда ла актаарга кичеенип јадылар.

Шак ла андый амадуларла Пекин «советский јеткер» бар деп төгүн неме табала, орооннын јүрүминин бастыра бөлүктеринде јууга белетенерин тынытты. Јуунын амадузына промышленностьтын ончо бөлүктери ле наука ууланды. Керек дезе тыш јанындагы саду јуу-јепселди көптөдөрине учурлалды. КИтайдын өскө ороондордон садып алып турган товарларынын 73,5 проценти военный промышленностько керектү јангы техника ла јазалдар.

Атомный јуу-јепселдерди эдерине КИтайдын башкартузы чыгымдап турган акчала металлургический промышленностьтын продукциязын эдип чыгарарын эки катап көптөдөр, электроэнергияны иштеп аларын төрт катап

көптөдөр, нефтьти иштеп аларын беш катап көптөдөр эмезе ороонды бүткүлинче ашла жеткилдеер, журт хозяйствоны механизировать эдер аргалу эди деп, гран ары жанында газеттер бичип турулар.

Je андый керектерге маоисттер ајару эдер күүни јок. Олор јангыс ла милитаризацияга, военный ийдени тыгыдарга, јууга белетенерине ончо ајаруны ууландыргылап јат. Бүгүн Маонын ийген агылу улусы капиталистический ороондордон ракеталар эдер улусты, ядерный физиканын, электрониканын, чотойтон техниканын, военный производстволо колбулу науканын ла техниканын өскө дө специалисттерин јалдажып јүрүлер. Анайда Кятайда иштеп барарга јалдап алган ракетчиктердин ле атомщиктердин ай сайын алатан акча-јалы кыдат инженердин эмезе ученыйдын акча-јалынан јүс катап көп.

Китайдын башкараачылары экономиканы јуунын амадузына көчүрер политикала кату айалганы там тыгыдар ядерный јуу-јепселдерди там көптөдөрине, бу ишти там элбедерине јөмөп јадылар. Андый иш телекейде термоядерный јуу баштаарга турган улуска көнү болушканы, блаашту керектердин аайына амыр-энчү эп-аргаларла чыгар күүни јок ийделерге јөмөлтө эткени.

Je телекейде амыр-энчү, јеткер јок јүрүм, ороондор јакшы колбуларлу болор-болбозы Пекиннен камаанду эмес. Бу сурактар планетанын албатыларынын күүн-тагынан камаанду. Андый да болзо, амыр-энчүнинг өштүлеринин каршулу ижин, маоисттердин јер-телекейде албатылардын јилбүлерине удурлаш-

тыра өткүрүп турган политический, диплома-
тический ле пропагандистский ижин немеге
бодобогоны јастыра болор.

Бистин партия Китайла колбуларда КПСС-
тин XXIV съезди темдектеген јолдон туура
барбай јат деп XXV съезде айдылды. Бис
маоизмле күүн-кайрал јоктон тартыжуны өт-
күргенис те, мынан да ары кыйа баспай тар-
тыжарыс. «Је бис амыр-энчү коштой турар
ээжилер ажыра Китайла колбуларды јаран-
дырарга белен — деп, нөкөр Леонид Ильич
Брежнев КПСС-тин Төс Комитединин XXV
съезде эткен Отчетный докладында айтты. —
Онон болгой: Пекинде чындап та марксизм-
ленинизмге төзөлгөлөнгөн политикага ойто
бурылгылаза, социалистический ороондорды
өштөйтөн ишти токтодоло, социализмнин
орсондорыла өмөлөжөр лө бирлик болор јолго
тургулаза, бис оны јарадарыс, ол тушта
СССР-дин ле КНР-дин ортодо социалисти-
ческий интернационализмнин ээжилерине ја-
рагадый јакшынак ла ак-чек колбулар ты-
гыыр элбек аргалар ачылар. Эмди керектер
Китайдан камаанду» деп, нөкөр Л. И. Бреж-
нев онон ары айткан.

Чын, керек Китайдан камаанду. Је эмди
тургуза телекейде албатылар ортодо кату ай-
алганы там ла јымжадып барары учун КПСС,
социализмнин марксистско-ленинский партия-
лары эрчимдү тартыжып турганы Пекиннин
башкартузы Советский Союзка, социализм-
нин ороондорына удурлаштыра өткүрүп тур-
ган каршулу ижине бек буудак болуп туру.

Н. Модоров

БАЖАЛЫКТАР

Көргүзүлү агитациянын амадузы	1
Озочылдардын ченемелин элбеде таркадар	11
Ишмекчилер — продукциянын чыгдыйы учун тартыжуда	19
Пландарды бүдүрерининг төс аргазы	25
Социализм ле иш	33
Комсомолдын жаан учурлу ижи	42
Профсоюзтарда отчеттор ло выборлор	50
Антисоветизм — маоисттердинг тыш жанындагы политиказынын төзөгөзи	55

БЛОКНОТ АГИТАТОРА

Редакционная коллегия

Подписано в печать 8/IX 1976 г. Формат 70×90^{1/32}.
Уч.-изд. л. 2,08. Усл. п. л. 2,34. Тираж 931. Заказ 3329.
Цена 4 коп. АН 22831.

Горно-Алтайское отделение Алтайского книжного издательства, г. Горно-Алтайск, ул. Горно-Алтайская, 36.
Горно-Алтайская типография, пр. Коммунистический, 27.

4 акча